

Kasvun ja oppimisen lautakunta 27.11.2024

Suomenkielisten lukioiden aloituspaikkamäärien hyväksyminen lukuvuodeksi 2025–2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Tuulosniemi Susan

Turpeinen Jaakko
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Toisen asteen koulutuksen johtaja Erma Tapio

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1

hyväksyy lukioiden aloituspaikkojen enimmäismäärät lukuvuodelle 2025–2026 seuraavasti:

- Espoon yhteislyseo, 200 aloituspaikkaa
- Espoonlahden lukio, 210 aloituspaikkaa
- Etelä-Tapiolan lukio, 185 aloituspaikkaa, joista IB-linjalle 50
- Haukilahden lukio, 195 aloituspaikkaa, joista urheilulinjalle 70
- Kuninkaantien lukio, 184 aloituspaikkaa
- Leppävaaran lukio, 224 aloituspaikkaa, joista urheilulinjalle 70
- Matinkylän lukio, 273 aloituspaikkaa, joista kuvataidelinjalle 25
- Otaniemen lukio, 340 aloituspaikkaa, joista matematiikka- ja luonnontiedelukioon 72 ja 25 teatterin ja median linjalle
- Tapiolan lukio, 160 aloituspaikkaa, joista musiikkilukioon 30
- Viherlaakson lukio, 180 aloituspaikkaa, joista kuvataidelinjalle 25

Yhteensä 2151 aloituspaikkaa.

2

hyväksyy, että edellä mainitun IB-koulutuksen 50 aloituspaikasta enintään kahdeksan (8) voidaan täyttää harkintaan perustuvassa valinnassa.

3

vahvistaa lukioon pääsyn edellytykseksi Espoossa lukuaineiden tai painotetun keskiarvon vähintään 7,00.

4

antaa lukion rehtoreille oikeuden päättää Espooseen muuttavien tai lukiota vaihtavien hakijoiden hyväksymisestä ylipaikoille.

Käsittely

Päätös

Selostus

Aloituspaikat, ensisijaisten hakijoiden määrä ja alimmat sisäänpääsykeskiarvot vuonna 2024

Aloituspaikkoja varattiin lukuvuodelle 2024–2025 Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksen (1.11.2023, § 164) mukaisesti 66,3 prosentille peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Lukuvuodelle 2023–2024 aloituspaikkoja varattiin niin ikään 66,3 prosentille ikäluokasta.

Espoon ruotsinkielisessä Matlidens gymnasiumissa varattiin lukuvuodelle 2024–2025 200 aloituspaikkaa yleislukioon ja 50 paikkaa IB-tutkintoon johtavaan koulutukseen. Kauniaisten ruotsinkieliseen lukiokoulutukseen (Gymnasiet Grankulla) varattiin 97 aloituspaikkaa.

Kevään 2024 yhteishaussa ensisijaisten hakijoiden määrä nousi merkittävästi edellisvuodesta ja oli ennätystasolla. Espoon kaupungin suomenkielisiin lukioihin oli yhteensä 2615 ensisijaista hakijaa (2023: 2353, 2022: 2353). Ensisijaisten hakijoiden määrä suhteessa aloituspaikkoihin oli 1,23, kun se edeltävänä vuonna oli 1,11.

Keväällä 2024 alin lukioon vaadittava sisäänpääsykeskiarvo oli 7,67 (2023: 7,45). Alimmat sisäänpääsykeskiarvot vaihtelevat vuosittain riippuen muun muassa ensisijaisten hakijoiden määrästä, aloituspaikkojen kokonaismäärästä, ulkopaikkakuntalaisten hakijoiden määrästä sekä perusopetuksen keskiarvojen keskiarvoista.

Espoon kaupungin suomenkielisen peruskoulun keväällä 2024 päättävistä 76 % (70 % vuonna 2023) valitsi ensisijaiseksi hakutoiveekseen lukiokoulutuksen. Valtakunnallisesti lukiokoulutukseen ensisijaisesti hakevia on keskimäärin 55 %.

Ehdotettu aloituspaikkojen kokonaismäärä

Keväällä 2025 Espoon kaupungin suomenkielisissä peruskouluissa ja Kauniaisissa päättää peruskoulun yhdeksännen luokan arviolta 3347 oppilasta (Espoo 3236 ja Kauniainen 111). Peruskoulun päättävä ikäluokka on noin 40 oppilaan verran edellisvuotta suurempi. Tutkintokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta (Tuva) valmistuvia huomioidaan ikäluokan kokonaismäärässä 100.

Ikäluokan koko olisi näin ollen 3447. Lukuvuodelle 2025–2026 aloituspaikkoja Espoossa ja Kauniaisissa varattaisiin 2285, joista Espoon osuus olisi 2151 ja Kauniaisten osuus 134 (Kauniaisten suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta päätti aloituspaikoista 30.10.2024). Aloituspaikkojen absoluuttinen määrä lisääntyisi edellisvuoteen verrattuna 28 paikalla.

Peruskoulun päättävien nuorten määrän ennustetaan nousevan erityisesti vuodesta 2026 alkaen. Keväällä 2024 peruskoulun päättäviä oli noin 3200. Kun vuonna 2025 peruskoulun päättää arviolta 3236 espoolaista, on väestöennusteen mukaan vuonna 2026 peruskoulun päättäviä arviolta 3648.

Päätösehdotuksessa esitetään, että vuonna 2025 lukiopaikkoja tarjotaan edellisvuoden tapaan 66,3 %:lle peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Ikäluokan kokonaismäärään on laskettu mukaan 100 Tuva-koulutuksen päättävää opiskelijaa.

Päätöksenteon avoimuuden sekä hakijoiden oikeusturvan kannalta on perusteltua määritellä etukäteen, kuinka monta hakijaa IB-koulutukseen voidaan enintään ottaa harkintaan perustuvassa valinnassa.

Edellä mainittujen aloituspaikkojen lisäksi Espoon Steinerkoulun lukiossa on 34 aloituspaikkaa. Lisäksi suomenkieliset nuoret voivat hakeutua Espoossa myös Mattlidens gymnasiumiin, jossa IB-linja tarjoaa 50 aloituspaikkaa. Osa espoolaisista hakeutuu vuosittain myös esimerkiksi Helsingin ja Kirkkonummen lukioihin.

Espoon suomenkielisten lukioden opiskelijamäärä syksyllä 2024 on 6740 (2023: 6533, 2022: 6198, 2021: 5825). Ehdotetun aloituspaikkamäärän perusteella opiskelijamäärän arvioidaan syksyllä 2025 olevan 6861. Lisättäessä lukioden aloituspaikkoja on erittäin tärkeää huomioida kasvava lisätilojen tarve kasvavalle opiskelijamäärälle.

Lukiokohtaiset aloituspaikat ja päätöksen valmistelu

Esityksen mukaisesti lukioden aloituspaikkoja Espoossa olisi vuonna 2025 yhteensä 28 enemmän kuin vuonna 2024. Lisäyksen kohdentaminen ja aloituspaikkojen jakautuminen lukioden välillä on valmisteltu lukiokoulutuksen johtoryhmässä yhdessä lukiorehtoreiden kanssa. Valmistelussa on otettu huomioon mahdollisuuksien mukaan rehtoreiden toiveet ja toiminnan tarkoituksenmukaisuus. Samassa kiinteistössä toimivan yläkoulun mahtuminen on huomioitu samoin kuin peruskorjaukset ja niiden väistötilajärjestelyt.

Aloituspaikkojen kokonaismäärää koskevasta päätösehdotuksesta on tiedotettu myös Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omniaa.

Alin vaadittava keskiarvo

Opiskelijat valitaan lukioon lukuaineiden tai painotetun keskiarvon mukaisessa järjestyksessä, ja lukioon pääsyn edellytykseksi esitetään vähintään lukuaineiden keskiarvoa tai painotettua keskiarvoa 7,00. Painotettu keskiarvo liittyy niihin lukioihin, joissa noudatetaan opetussuunnitelmaa, jossa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta. Valintaperusteista ja niiden painottamisesta opiskelijavalinnassa säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa 838/2021. Asetuksen mukaan voidaan lukuaineiden keskiarvoa laskettaessa ottaa huomioon painotettujen oppiaineiden arvosanat koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Näin ollen alin keskiarvoraja ei perustu yksinomaan lukuaineisiin vaan myös mahdollisiin painotettuihin aineisiin.

Erityislukioden sekä lukioden linjojen valintakriteereistä Kasvun ja oppimisen lautakunta on päättänyt erikseen.

Oppivelvollisuuden laajentaminen

Oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvä lainsäädäntö astui voimaan vuonna 2021. Peruskoulun päättävillä oppivelvollisilla on velvollisuus hakeutua koulutukseen ja perusopetuksen järjestäjän ja/tai asuinkunnan tulee huolehtia siitä, että kaikki perusopetuksen päättävät aloittavat perusopetuksen jälkeiset opinnot. Mikäli nuori ei saa paikkaa toisen asteen koulutuksesta, tulee hänelle viime kädessä osoittaa paikka tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (Tuva) tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta (Telma).

Vuoden 2024 elokuun loppuun mennessä asuinkunnan vastuulle siirtyi 149 ilman opiskelupaikkaa olevaa oppivelvollista (Valpas-ilmoitukset ja muut ilmoitukset). Vuonna 2023 syyskuun loppuun mennessä asuinkunnalle oli tehty 182 ilmoitusta. Kaikki ilman paikkaa olevat oppivelvolliset ohjataan koulutukseen tai muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin oppivelvollisuuslain edellyttämällä tavalla.

Tuva-koulutus ja tutustuminen lukio-opintoihin

Espoossa koulutuskuntayhtymä Omnia aloitti Tuva-koulutuksen järjestämisen elokuussa 2022.

Tuva-koulutuksessa oppivelvolliset saavat valmiuksia ja/tai ohjauksellista tukea siirtyäkseen lukiokoulutukseen tai ammatilliseen koulutukseen. Lukuvuonna 2025–2026 Espoon suomenkielisissä lukioissa pilotoidaan mallia, jossa tuva-opiskelijat pääsevät tutustumaan lukio-opintoihin päivälukioissa. Aiempina vuosina tutustuminen on järjestetty Espoon aikuislukiossa.

Ammattiopisto Live järjestää Espoossa Tuva- ja Telma-koulutusta nuorille, joilla on vaativan erityisen tuen tarpeita.

Lukiokoulutuksen kustannukset ja aloituspaikkojen kustannusvaikutus

Lukiokoulutuksen rahoitus perustuu kunnille maksettavaan yksikköhintaperusteiseen valtionosuusrahoitukseen sekä laissa määriteltyyn kuntien omarahoitusosuuteen. Espoon kaupungin saama valtionosuusrahoituksen yksikköhinta on 7 500 €/opiskelija vuonna 2024. Espoon suomenkielisten lukioiden kustannukset ovat noin 6 168 €/opiskelija vuoden 2024 talousarviossa ilman tilakustannuksia (9 237 €/opiskelija tilakustannukset mukaan luettuna).

Päätöshistoria

Liitteet

1 Suomenkielisten lukioiden aloituspaikat 2025-26 ja 2025-24

Oheismateriaali

Tiedoksi

Lukiot